

SPRAWOZDANIE Z AUDYTU

Analiza ksiąg rachunkowych w Urzędzie Gminy Miedźno za 2015 r.

Jednostka:	Urząd Gminy Miedźno ul. Ułańska 25 42-120 Miedźno
Okres:	2015
Zakres:	dane elektroniczne
Wersja:	końcowa

Chorzów, 10.01.2018 r.

Spis treści:	Str.
I. Ogólna ocena z przeprowadzonego audytu w Urzędzie Gminy Miedźno za 2015 r.....	3
II. Zebrane rekomendacje.....	4
III. Ustalenia z audytu prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych w Urzędzie Gminy Miedźno za 2015 r.	5
1. Informacje o zamawiającym.....	5
2. Data rozpoczęcia audytu	5
3. Data zakończenia audytu.....	5
4. Data sporządzenia sprawozdania.....	5
5. Podmiot dokonujący audytu.....	5
6. Cel, zakres i techniki audytu, kryteria oceny.....	5
7. Szczegółowe ustalenia przeglądu.....	7
7.1. Dane źródłowe	7
7.2. Regulacje w zakresie rachunkowości.....	7
7.3. Wykaz kont używanych w dzienniku	9
7.4. Zakres czasowy prowadzonych operacji	10
7.5. Luki w numeracji dzienników	10
7.6. Powtórzenia w numeracji dzienników.....	10
7.7. Kolejność numerów zapisów księgowych.....	11
7.8. Chronologia zapisów księgowych.....	11
7.9. Powiązania kont bilansowych w operacjach księgowych	11
7.10. Operacje na kontach 13X z pominięciem kont rozrachunkowych	12
7.11. Zgodność sum dziennika z zestawieniami obrotów i sald	13
7.12. Rozliczenia z dochodów i wydatków w roku 2015.....	13
7.13. Weryfikacja operacji na kontach zespołu „1” (13X) pod względem występowania operacji w dni wolne od pracy.....	13
7.14. Test zapisów operacji o sumie 0,00 zł (Wn = 0,00 i Ma = 0,00)	14
7.15. Test Benforda - dziennik.....	14
7.16. Poprawność dokonywania zapisów ewidencyjnych na kontach 13X w stosunku do zapisów banku obsługującego	15
7.17. Relative Size Factor test dla operacji na rachunkach bankowych.....	16
7.18. Dublujące się płatności na rachunkach bankowych	17
7.19. Przelewy na konta pracowników z rachunków bankowych	17
7.20. Dokonywanie wydatków na rzecz kontrahentów posiadających nr rachunku bankowego zgodny z rachunkiem bankowym pracownika.....	18
7.21. Testy słownikowe operacji na rachunkach bankowych	18
7.22. Testy słownikowe operacji ujętych w dzienniku.....	18
7.23. Relacje pomiędzy rachunkami bankowymi a rachunkiem ZFŚS.....	18
7.24. Prawne zaangażowanie wydatków budżetowych.....	19
7.25. Plan wydatków budżetowych.....	19
7.26. Prawidłowość dokonywania zmian planu finansowego względem zrealizowanych wydatków.....	20
7.27. Prawidłowość dokonywania zmian planu finansowego względem zaangażowania	20
7.28. Analiza sald planu finansowego, wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej. .	21
7.29. Zgodność dokonywania wydatków z planem finansowym.....	21
7.30. Zgodność zaangażowania z planem finansowym	22
7.31. Terminowość odprowadzania odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.....	23
7.32. Zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdaniami Rb-27S z realizacji planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.03., 30.06., 30.09., 31.12.2015 r. w zakresie dochodów wykonanych.....	23
7.33. Zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdaniami Rb-28S z realizacji planu wydatków za okres od początku roku do dnia 31.01., 28.02., 31.03., 30.04., 31.05., 30.06., 31.07., 31.08., 30.09., 31.10., 30.11., 31.12.2015 r. w zakresie planu, zaangażowania oraz wydatków wykonanych.	24

I. Ogólna ocena z przeprowadzonego audytu w Urzędzie Gminy Miedźno za 2015 r.

Czynności analityczne realizowane poprzez testowanie zapisów w księgach rachunkowych, na rachunkach bankowych, w sprawozdaniach budżetowych z realizacji planu dochodów i wydatków budżetowych, dokumentacji księgowej w ujęciu syntetycznym wykazały następujące wyniki:

L.p.	Zakres badania	Wynik
1	Regulacje w zakresie rachunkowości	😊 pozytywny
2	Wykaz kont używanych w dziennikach	😊 pozytywny
3	Zakres czasowy prowadzonych operacji	😊 pozytywny
4	Luki w numeracji dzienników	😊 pozytywny
5	Powtórzenia w numeracji dzienników	😊 pozytywny
6	Kolejność numerów zapisów księgowych	😊 pozytywny
7	Chronologia zapisów księgowych	😊 pozytywny
8	Powiązania kont bilansowych w operacjach księgowych	😊 pozytywny
9	Operacje na kontach 13X z pominięciem kont rozrachunkowych	😊 pozytywny
10	Zgodność sum dziennika z zestawieniami obrotów i sald	😊 pozytywny
11	Rozliczenia jednostki z dochodów i wydatków	😊 pozytywny
12	Weryfikacja operacji na kontach zespołu „1” pod względem występowania operacji w dni wolne od pracy	😊 pozytywny
13	Test zapisów operacji o sumie 0,00 zł (Wn = 0,00 i Ma = 0,00)	😊 pozytywny
14	Test Benforda	😊 pozytywny
15	Poprawność dokonywania zapisów ewidencyjnych na kontach 13X w stosunku do zapisów banku obsługującego	😊 pozytywny
16	Relative Size Factor test dla operacji na rachunkach bankowych	😊 pozytywny
17	Dublujące się płatności na rachunkach bankowych	😊 pozytywny
18	Testy słownikowe operacji na rachunkach bankowych	😊 pozytywny
19	Testy słownikowe operacji ujętych w dzienniku	😊 pozytywny
20	Przelewy na konta pracowników z rachunków bankowych	😊 pozytywny
21	Dokonywanie wydatków na rzecz kontrahentów posiadających nr rachunku bankowego zgodny z rachunkiem bankowym pracownika	😊 pozytywny
22	Relacje pomiędzy rachunkami bankowymi a rachunkiem ZFŚS	😊 pozytywny
23	Prawne zaangażowanie wydatków budżetowych	😊 pozytywny
24	Plan wydatków budżetowych	😊 pozytywny
25	Prawidłowość dokonywania zmian planu finansowego względem zrealizowanych wydatków	😊 zastrzeżenia
26	Prawidłowość dokonywania zmian planu finansowego względem zaangażowania	😊 zastrzeżenia
27	Analiza sald planu finansowego, wydatków i zaangażowania w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej	😊 pozytywny
28	Zgodność dokonywania wydatków z planem finansowym	😊 zastrzeżenia
29	Zgodność zaangażowania z planem finansowym	😊 zastrzeżenia
30	Terminowość odprowadzania odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	😊 pozytywny
31	Zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdaniami Rb-27S z realizacji planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.03., 30.06., 30.09., 31.12.2015 r. w zakresie dochodów wykonanych	😊 pozytywny
32	Zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdaniami Rb-28S z realizacji planu wydatków za okres od początku roku do dnia 31.01., 28.02., 31.03., 30.04., 31.05., 30.06., 31.07., 31.08., 30.09., 31.10., 30.11., 31.12.2015 r. w zakresie planu, zaangażowania oraz wydatków wykonanych	😊 pozytywny

Przeprowadzony przegląd w przeważającej liczbie wykazał pozytywne wyniki. Świadczy to o prawidłowym funkcjonowaniu wdrożonych mechanizmów kontrolnych.

Dokumentacja w zakresie polityki rachunkowości, w tym zakładowego planu kont, spełnia wymogi ustawy o rachunkowości i daje podstawy dla efektywnego prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej. Wskazywane przez audytorów ich ewentualne uchybienia nie spowodowały obniżenia ich oceny.

Dokonywane zapisy poszczególnych operacji gospodarczych, generalnie spełniają wymogi formalne. Drobne uwagi nie miały istotnego wpływu na funkcjonowanie rachunkowości jednostki. Duża część badań ukierunkowana była na sprawdzanie potencjalnie podejrzanych operacji na rachunkach bankowych jednostki. Zarówno testy oparte m.in. na częstości występowania cyfr w populacjach danych liczbowych, analizy słownikowe słów zawartych w opisach operacji, relacji pomiędzy numerami rachunków bankowych nie wykazały niepokojących sygnałów. Audytorzy nie stwierdzili zjawisk, które uzasadniałyby podejrzenia wskazujące na dokonywanie operacji finansowych poza systemem rachunkowym.

Zastrzeżenia audytorzy zgłosili w zakresie dbałości o realizację planu finansowego, co potwierdzają wyniki badania kwot wydatków oraz zaangażowania w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej w stosunku do limitów planu. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy zapisami ewidencji księgowej a sporządzonymi sprawozdaniami Urzędu Gminy.

Ogólna ocena audytowanego zakresu w Urzędzie Gminy Miedźno jest pozytywna z uchybieniami.

Szczegółowe ustalenia z każdego zakresu badania opisano szczegółowo w dalszej części sprawozdania.

II. Zebrane rekomendacje

Celem usunięcia stwierdzonych nielicznych uchybień i wprowadzenia usprawnień proponowane są następujące rekomendacje:

1. *Dokonać w polityce rachunkowości aktualizacji zapisów m.in. w zakresie braku obowiązków ewidencji wydatków strukturalnych.*
2. *Proponuje się opisać zasadę tworzenia nowych kont księgowych wg potrzeb. Przykładowo możliwe uruchomienie przez Skarbnika/Głównego księgowego nowych kont w przypadkach tego wymagających, lecz zobowiązującą jednocześnie do aktualizacji zakładowego planu kont w następnym okresie np. w ciągu 1 miesiąca.*
3. *Prowadzić oddzielnie dziennik budżetu i jednostki Urząd Gminy.*
4. *Nie dopuszczać do sytuacji, gdzie zapis księgowy nie posiadałby wszystkich wymaganych elementów, w tym m.in. podania zrozumiałej treści operacji. Dopuszczalne jest stosowanie skrótów opisów operacji, lecz muszą one być określone w polityce rachunkowości.*
5. *Doprecyzować w regulacjach wewnętrznych w zakresie rachunkowości jednostki sposób i przypadki stosowania uproszczeń w ewidencji księgowej.*
6. *Wzmocnienie mechanizmów kontrolnych poprzez bieżące weryfikowanie sumy obrotów i sald na rachunku bankowym z odpowiednimi zapisami w ewidencji księgowej, celem niedopuszczenia do występowania rozbieżności.*
7. *Uszczelnić mechanizm weryfikacji stanu wydatków (oraz również zaangażowania) przy każdorazowej zmianie (zmniejszeniu) kwot planu wydatków. Kwoty wydatków (i zaangażowania) winny nadal mieścić się w pomniejszonych limitach planu finansowego.*
8. *Wdrożenie systemu monitoringu, aby każdorazowo przy dokonywaniu wydatków następowała weryfikacja aktualnego stanu ich realizacji w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.*
9. *Wzmocnienie systemu monitoringu, aby każdorazowo przy dokonywaniu zapisów ewidencyjnych w zakresie zaangażowania następowała weryfikacja aktualnego stanu realizacji planu finansowego w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej wydatków.*

III. Ustalenia z audytu prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych w Urzędzie Gminy Miedźno za 2015 r.

1. Informacje o zamawiającym

Urząd Gminy Miedźno
42-120 Miedźno
ul. Ułańska 25.

2. Data rozpoczęcia audytu

27.10.2017 r.

3. Data zakończenia audytu

31.12.2017 r.

4. Data sporządzenia sprawozdania

10.01.2018 r.

5. Podmiot dokonujący audytu

Audit Consulting Municipal Sp. z o.o. ul. Alfonsa Zgrzebnioka 58, 41-500 Chorzów, w którego imieniu działał:

- Mariusz Siwoń - audytor wewnętrzny CGAP, CFE, spełniający wymagania, o których mowa w art. 286 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- Dariusz Kaźmierczyk – audytor wewnętrzny CGAP, spełniający wymagania, o których mowa w art. 286 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

6. Cel, zakres i techniki audytu, kryteria oceny

Temat zadania audytowego został określony jako:

„Analiza ksiąg rachunkowych w Urzędzie Gminy Miedźno za 2015 rok”.

Audytor w trakcie narady otwierającej w dniu 27.10.2017 r. w siedzibie jednostki audytowanej poinformował kierownika jednostki o zakresie audytu. Ustalono, iż badaniu będzie poddany okres od dnia 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.

Szczegółowym celem audytu było dokonanie oceny, czy:

- prawidłowo jest prowadzona ewidencja księgowa przez Urząd Gminy Miedźno,
- system rachunkowości spełnia wymogi ustawowe,
- dane wykazywane w sprawozdaniach budżetowych z realizacji dochodów i wydatków jednostki są zgodne z zapisami ksiąg rachunkowych,
- ustanowione przez Kierownika jednostki audytowanej mechanizmy kontrolne w zakresie rachunkowości są adekwatne i skuteczne.

Działania analityczne skoncentrowane były głównie w zakresie:

- oceny regulacji wewnętrznych w zakresie rachunkowości jednostki,
- prowadzenia rachunkowości,
- weryfikacji danych ewidencji finansowo-księgowej,
- badania danych sprawozdawczości budżetowej,
- realizacji wydatków budżetowych i zaciągania zobowiązań w stosunku do limitów planu,
- poprawności realizacji operacji finansowych poprzez rachunki bankowe,
- wykrywania niezgodnych z prawem operacji finansowych.

Zakres przedmiotowy audytu obejmował:

- przyjęte w formie dokumentów, wybrane rozwiązania wewnętrzne definiujące zasady funkcjonowania rachunkowości w jednostce, w tym systemu kontroli wewnętrznej,
- ewidencję księgową za okres od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.,
- ewidencję bankową – historia operacji za okres od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.,
- sprawozdawczość budżetową,
- wybrane księgowe dokumenty źródłowe,
- dokumentację kadrową w zakresie wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy,

W trakcie zadania audytowanego zastosowano techniki badawcze:

Badanie zgodności/skuteczności (testy zgodności) - jedno z narzędzi oceny systemu kontroli wewnętrznej, polegające na zbadaniu sposobu przetwarzania wybranych operacji przez badany system. Celem badań jest stwierdzenie czy system działał w sposób ciągły (tj. w całym okresie objętym badaniem), spójny (tj. wszystkie operacje podlegające działaniu systemu traktowane były w sposób jednakowy) i skuteczny.

Zasięganie informacji - jedna z technik przeprowadzania zadania polegająca na uzyskaniu informacji od osób dysponujących wiedzą na dany temat, obecnych w badanej jednostce lub poza nią, w ramach posiadanego upoważnienia.

Obserwacja/ogłędziny - technika ta polega na wizytacji pomieszczeń badanej komórki lub bezpośredniej obserwacji, realizacji zadań przez poszczególnych pracowników komórki audytowanej. Technika ta ma na celu wykrycie istotnych słabości w działaniu badanej komórki/jednostki.

Komputerowe wspomaganie analizy danych – dla celów przeglądu i analizy danych otrzymanych w postaci raportów tekstowych wykorzystano oprogramowanie analityczne ACL umożliwiające wszechstronne przetwarzanie danych.

W procesie badania poszczególnych zakresów operacji realizowanych przez jednostkę, audytujący dokonywali ich oceny przyjmując skalę czteropunktową:

- ☺ pozytywny	- ☹ zastrzeżenia
- ☹ uchybienia	- ☹ negatywny

Ilekcioć w sprawozdaniu powoływane sę przepisy:

- ustawy o rachunkowości – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- ustawy o finansach publicznych - rozumie się przez to ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych – rozumie się przez to ustawę z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych,
- ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych - rozumie się przez to ustawę z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych

- funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości – rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Osoby uczestniczące i udzielające wyjaśnień w trakcie audytu:

- p. Andrzej Kluczny – Skarbnik Gminy Miedźno,
- p. Grażyna Borycka - Główna Księgowa Urzędu Gminy Miedźno.

W niniejszym sprawozdaniu stosuje się skrótowe oznaczenie jednostki audytowanej – „UG”, co jest równoważne pełnej nazwie „Urząd Gminy Miedźno”.

7. Szczegółowe ustalenia przeglądu

7.1. Dane źródłowe

Audyt przeprowadzono w oparciu o dane cyfrowe otrzymane w formie elektronicznych zapisów – dokumenty w formacie plików pdf, xml, txt. Szczegółowy wykaz dokumentów elektronicznych, które otrzymano w trakcie audytu zawarto w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania.

7.2. Regulacje w zakresie rachunkowości

Norma prawna:

- art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości

W UG Miedźno w 2015 r. obowiązywało w zakresie rachunkowości zarządzenie nr 138/2012 Wójta Gminy Miedźno z dnia 31 grudnia 2012 roku w sprawie zasad (polityki) rachunkowości dla Urzędu Gminy Miedźno.

Zarządzeniem nr 152/2015 Wójta Gminy Miedźno z dnia 30 grudnia 2015 r. wprowadzono nową politykę rachunkowości, zawierającą:

- zasady rachunkowości budżetowej,
- plan kont dla Budżetu Gminy,
- plan kont dla Urzędu Gminy w Miedźnie,
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego,
- instrukcję obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Miedźno,
- instrukcję inwentaryzacyjną i gospodarowania majątkiem trwałym dla Urzędu Gminy Miedźno,
- instrukcję ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Miedźno.

Przebieg ewaluacji zapisów w uregulowaniach wewnętrznych, pod względem spełniania wymogów ustawy o rachunkowości oraz skuteczności prowadzenia ewidencji księgowo-rachunkowej przedstawia się następująco:

Lp.	Obiekty oceny	Ustalenia		
		Tak	Nie	Uwagi
1.	Czy kierownik jednostki ustalił w formie pisemnej dokumentację opisującą w jednostce zasady – politykę rachunkowości?	x		
2.	Czy dokumentacja opisująca zasady rachunkowości zawiera:			
	a) określenie roku obrotowego i wchodzących, w jego skład okresów sprawozdawczych,	x		
	b) metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,	x		
	c) sposoby prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej:			

Lp.	Obiekty oceny	Ustalenia		
		Tak	Nie	Uwagi
	– zakładowego planu kont;	x		
	– wykaz kont księgi głównej;	x		
	– przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń;	x		
	– zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz powiązania z kontami księgi głównej;	x		
	– wykaz ksiąg rachunkowych, a przy prowadzeniu przy użyciu komputera – wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych;	x		x
	– opis systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – opis systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji	x		x
3.	Czy przyjęte zasady rachunkowości zawierają opis systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonywania w nich zapisów?	x		
4.	Czy kierownik jednostki dokonuje aktualizacji dokumentacji opisującej zasady polityki rachunkowości?	x		
5.	Czy przyjęte regulacje wewnętrzne opracowano w sposób racjonalny?	x		
6.	Czy zapisy regulacji wspierają efektywne prowadzenie ewidencji finansowo-księgowej?	x		

Audytorzy zwrócili uwagę na następujące sprawy:

1. W regulacjach wskazuje się sposoby prowadzenia ewidencji wydatków strukturalnych – aktualnie nie ma już podstawy prawnej jak i obowiązku prowadzenia takich rejestrów. Oczywiście w okresie objętym audytem zagadnienie to było regulowane prawidłowo.
2. Wskazano, iż „§ 23. 1. Wykaz kont księgi głównej nie zawiera kont przeznaczonych do ewidencji zdarzeń gospodarczych nie występujących w Budżecie bądź w Urzędzie, a także tych, których nie przewiduje się w najbliższej przyszłości.
2. Jeśli wystąpi taka potrzeba wykaz kont będzie uzupełniany.”
Zdaniem audytorów należałoby dookreślić tryb aktualizacji zakładowego planu kont o konta wprowadzane wg potrzeb np. w terminie do 1 miesiąca. W przeciwnym wypadku mogą funkcjonować konta wprowadzone wg „potrzeb” a które nie będą zdefiniowane w zpk.
3. W regulacjach wspomina się o systemie informatycznym, którego funkcjonalności są opisane w instrukcjach użytkownika. Zapisy regulacji powinny jednoznacznie wskazywać na konkretne Instrukcje, przechowywane w określonym miejscu.

Rekomendacja:

1. Dokonać w polityce rachunkowości aktualizacji zapisów, w tym m.in. w zakresie braku obowiązków ewidencji wydatków strukturalnych.
2. Proponuje się opisać zasadę tworzenia nowych kont księgowych wg potrzeb. Przykładowo możliwe uruchomienie przez Skarbnika/Głównego księgowego nowych kont w przypadkach tego wymagających, lecz zobowiązującą jednocześnie do aktualizacji zakładowego planu kont w następnym okresie np. w ciągu 1 miesiąca.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.3. Wykaz kont używanych w dzienniku

Norma prawna:

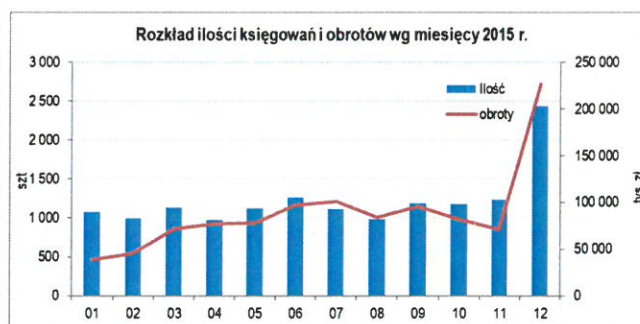
- art. 10 ust. 1 pkt 3 lit a ustawy o rachunkowości
- art. 17 ustawy o rachunkowości
- załączony plan kont

Analizie poddano dane wszystkich dzienników jednostki:

Rok 2015 – dziennik budżetu i jednostki Urząd Gminy był prowadzony łącznie.

Zdaniem audytora nie było to dobre rozwiązanie, gdyż utrudniało analizę poszczególnych operacji przynależnych do budżetu i oddzielnie dla Urzędu Gminy.

Miesiąc	2015		
	Ilość	Kwota Wn	Kwota Ma
01	1 079	45 183 964,89	38 656 630,05
02	992	45 509 346,58	45 601 688,13
03	1 133	71 961 098,22	72 006 711,85
04	976	76 833 294,53	76 924 027,52
05	1 122	77 149 245,51	78 148 502,20
06	1 261	96 074 976,09	97 104 337,39
07	1 111	102 427 759,51	101 088 573,35
08	984	83 896 511,85	84 260 006,64
09	1 193	95 420 954,00	95 540 642,69
10	1 180	80 915 525,32	81 443 353,96
11	1 233	71 065 507,37	71 236 425,36
12	2 434	222 771 197,35	226 550 863,33
Razem	14 698	1 069 209 381,22	1 068 561 762,47

Ogółem pracochłonność w zakresie ewidencji dziennika wynosiła przeciętnie ok. 58 zapisów księgowych na jeden dzień roboczy.

Konta używane w dzienniku 2015 (budżet i organ):

011, 013, 020, 071, 072, 080, 130, 133, 134, 139, 141, 201, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 229, 231, 234, 240, 250, 260, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 409, 720, 750, 751, 760, 761, 800, 810, 840, 860, 901, 902, 909, 960, 961, 962, 975, 976, 980, 991, 992, 998, 999.

Konta z analitykami:

071, 072, 080, 130, 133, 134, 139, 201, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 229, 231, 234, 240, 250, 260, 720, 751, 760, 761, 800, 810, 840, 901, 902, 909, 975, 976.

Analizie poddano wymogi formalne w zakresie rejestracji treści operacji gospodarczej.

Stwierdzono występowanie pozycji, gdzie nie ma treści opisu zarejestrowanych operacji:

- w 2015 r. - 14.698 zapisy księgowe – wszystkie posiadają opisy, najkrótszy: 4 znaki „[11]”

Przykład:

1091	Polecenie księgowania	72	2015-08-07	2015-08-07	451 544,81	451 544,81	Polecenie księgowania
7782	1	130-1	130-5	E-REGION CZĘSTOCHOWSKI	300 064,92	300 064,92	2015-08-07[11]
7783	2	130-1	130-5	E-REGION CZĘSTOCHOWSKI	55 041,49	55 041,49	2015-08-07[11]
7784	3	130-1	130-5	E-REGION CZĘSTOCHOWSKI	81 490,45	81 490,45	2015-08-07[11]
7785	4	130-1	130-5	E-REGION CZĘSTOCHOWSKI	14 947,95	14 947,95	2015-08-07[11]

W polityce rachunkowości nie wskazano oznaczenia takiego skrótu. Pozostałe opisy w 2015 r. są prawidłowe.

Rekomendacja:

1. Prowadzić oddzielnie dziennik budżetu i jednostki Urząd Gminy.

2. Nie dopuszczać do sytuacji, gdzie zapis księgowy nie posiadałby wszystkich wymaganych elementów, w tym m.in. podania zrozumiałej treści operacji. Dopuszczalne jest stosowanie skrótów opisów operacji, lecz muszą one być określone w polityce rachunkowości.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.4. Zakres czasowy prowadzonych operacji

Norma prawna:

- art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości

Analizie poddano zakres czasowy dat, które opisują dane operacje gospodarcze w danym roku obrachunkowym. Do analizy wybrano datę, opisana na wydrukach dziennika jako „Data spr.”

W księgach rachunkowych ujęto operacje pod datami:

- rok 2015 - od 02.01.2015 do 31.12.2015 r.
Stwierdzono występowanie w zapisach dziennika dokumentów, których data „Data dok.” dotyczyła 2014 r. – nr dziennika 21 - polecenie księgowania, zawierające 65 pozycji. Data została błędnie naniesiona w systemie księgowym.

Sprawdzono również występowanie pozycji, które posiadają oznaczenie daty operacji przekraczające 31.12.2015 r. Weryfikacji poddano 2 pozycje:

Data zdarzenia gosp.	Treść
17.02.2016	f-ra P/22490149/0001/16 z 12.02.2016 za energ. elekt. oświetl. ulicz. koszty 2015r - ENEA[11]
09.03.2016	f-ra P/22490149/0002/16 z 04.03.2016r za energ. elektrycz.ośw. ulicz. - ENEA[11]

Pozycje prawidłowe. Przypisanie roku wynika z podanego w załączniku do faktury okresu rozliczeniowego. W pozycji pierwszej od 01.11.2015 do 20.11.2015 r., w pozycji drugiej od 01.12.2015 do 31.12.2015 r.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.5. Luki w numeracji dzienników

Norma prawna:

- art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości

Analizy pkt 7.5 do 7.8 realizowano przyjmując jako numer dziennika i datę pola w wydrukach oznaczone jako: „Nr” i „Data spr.” Nie stwierdzono luk w numeracji poszczególnych dzienników. Daje to podstawę do opinii, iż nie dokonywano nieuprawnionych usunięć zapisów poza systemem księgowym.

7.6. Powtórzenia w numeracji dzienników

Norma prawna:

- art. 23 ust. 1 ustawy o rachunkowości

Nie stwierdzono w dziennikach budżetu i Urzędu Gminy powtórzeń w numeracji dokumentów księgowych. Każdy zapis był unikatowy. Daje to podstawę do wnioskowania, iż nie dokonywano nieuprawnionych operacji dodawania zapisów księgowych.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.7. Kolejność numerów zapisów księgowych

Norma prawna:

Nie stwierdzono w dziennikach braku zachowania kolejności numerów dokumentów księgowych. Nie stwierdzono sygnałów nieuprawnionego manipulowania zapisami księgowymi.

7.8. Chronologia zapisów księgowych

Norma prawna:

Nie stwierdzono w dziennikach braku zachowania chronologii w ramach danego zbioru dziennika. Daje to podstawę do twierdzenia, iż ewidencja księgowa prowadzona jest na bieżąco.

7.9. Powiązania kont bilansowych w operacjach księgowych

Norma prawna:

W roku 2015 zaewidencjonowano operacje m.in. w następujących układach kontowych:

Wn 011 - Ma 071	Wn 130 - Ma 240	Wn 201 - Ma 080	Wn 224 - Ma 962	Wn 240 - Ma 402
Wn 011 - Ma 080	Wn 130 - Ma 401	Wn 201 - Ma 130	Wn 225 - Ma 130	Wn 240 - Ma 403
Wn 013 - Ma 072	Wn 130 - Ma 402	Wn 201 - Ma 225	Wn 225 - Ma 201	Wn 240 - Ma 404
Wn 013 - Ma 201	Wn 130 - Ma 404	Wn 201 - Ma 240	Wn 225 - Ma 231	Wn 240 - Ma 405
Wn 013 - Ma 234	Wn 130 - Ma 405	Wn 201 - Ma 401	Wn 225 - Ma 760	Wn 240 - Ma 406
Wn 020 - Ma 201	Wn 130 - Ma 800	Wn 201 - Ma 402	Wn 229 - Ma 130	Wn 240 - Ma 760
Wn 071 - Ma 011	Wn 133 - Ma 141	Wn 201 - Ma 405	Wn 229 - Ma 231	Wn 250 - Ma 133
Wn 072 - Ma 013	Wn 133 - Ma 222	Wn 201 - Ma 409	Wn 229 - Ma 405	Wn 260 - Ma 133
Wn 080 - Ma 130	Wn 133 - Ma 223	Wn 221 - Ma 130	Wn 231 - Ma 130	Wn 260 - Ma 909
Wn 080 - Ma 201	Wn 133 - Ma 224	Wn 221 - Ma 201	Wn 231 - Ma 225	Wn 400 - Ma 071
Wn 080 - Ma 234	Wn 133 - Ma 240	Wn 221 - Ma 224	Wn 231 - Ma 229	Wn 401 - Ma 072
Wn 080 - Ma 240	Wn 133 - Ma 250	Wn 221 - Ma 226	Wn 231 - Ma 240	Wn 401 - Ma 130
Wn 080 - Ma 800	Wn 133 - Ma 901	Wn 221 - Ma 720	Wn 231 - Ma 404	Wn 401 - Ma 201
Wn 130 - Ma 080	Wn 133 - Ma 902	Wn 221 - Ma 750	Wn 234 - Ma 130	Wn 401 - Ma 225
Wn 130 - Ma 141	Wn 133 - Ma 909	Wn 221 - Ma 760	Wn 234 - Ma 225	Wn 401 - Ma 234
Wn 130 - Ma 201	Wn 134 - Ma 133	Wn 222 - Ma 901	Wn 240 - Ma 080	Wn 401 - Ma 240
Wn 130 - Ma 221	Wn 134 - Ma 909	Wn 223 - Ma 133	Wn 240 - Ma 130	Wn 402 - Ma 130
Wn 130 - Ma 224	Wn 139 - Ma 240	Wn 224 - Ma 130	Wn 240 - Ma 133	Wn 402 - Ma 201
Wn 130 - Ma 231	Wn 141 - Ma 133	Wn 224 - Ma 133	Wn 240 - Ma 139	Wn 402 - Ma 234
Wn 130 - Ma 234	Wn 141 - Ma 139	Wn 224 - Ma 901	Wn 240 - Ma 401	Wn 402 - Ma 240

Wn 403 - Ma 130	Wn 406 - Ma 201	Wn 751 - Ma 240	Wn 860 - Ma 400	Wn 901 - Ma 133
Wn 403 - Ma 201	Wn 406 - Ma 240	Wn 760 - Ma 860	Wn 860 - Ma 401	Wn 901 - Ma 224
Wn 403 - Ma 240	Wn 407 - Ma 225	Wn 761 - Ma 201	Wn 860 - Ma 402	Wn 901 - Ma 961
Wn 404 - Ma 130	Wn 409 - Ma 201	Wn 761 - Ma 225	Wn 860 - Ma 403	Wn 902 - Ma 133
Wn 404 - Ma 231	Wn 409 - Ma 234	Wn 761 - Ma 240	Wn 860 - Ma 404	Wn 902 - Ma 223
Wn 405 - Ma 130	Wn 409 - Ma 240	Wn 800 - Ma 011	Wn 860 - Ma 405	Wn 909 - Ma 134
Wn 405 - Ma 201	Wn 720 - Ma 221	Wn 800 - Ma 130	Wn 860 - Ma 406	Wn 909 - Ma 260
Wn 405 - Ma 229	Wn 720 - Ma 860	Wn 800 - Ma 720	Wn 860 - Ma 407	Wn 909 - Ma 901
Wn 405 - Ma 231	Wn 750 - Ma 860	Wn 800 - Ma 810	Wn 860 - Ma 409	Wn 960 - Ma 962
Wn 405 - Ma 234	Wn 751 - Ma 130	Wn 810 - Ma 224	Wn 860 - Ma 751	Wn 961 - Ma 902
Wn 405 - Ma 240	Wn 751 - Ma 201	Wn 810 - Ma 800	Wn 860 - Ma 761	Wn 961 - Ma 960
Wn 406 - Ma 130	Wn 751 - Ma 225	Wn 840 - Ma 720	Wn 860 - Ma 800	Wn 999 - Ma 998

Nie stwierdzono niedozwolonych układów kont.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.10. Operacje na kontach 13X z pominięciem kont rozrachunkowych

Norma prawna:

- art. 17 ustawy o rachunkowości
- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej

W księgach rachunkowych stwierdzono występowanie zapisów konta 1XX bez powiązania z kontami rozrachunkowymi:

2015 r.

Powiązanie	Ilość
Wn 130 - Ma 401	4
Wn 130 - Ma 402	4
Wn 130 - Ma 404	4
Wn 130 - Ma 405	8

Powiązanie	Ilość
Wn 401 - Ma 130	4
Wn 402 - Ma 130	9
Wn 403 - Ma 130	21
Wn 404 - Ma 130	4

Powiązanie	Ilość
Wn 405 - Ma 130	8
Wn 406 - Ma 130	12

Jednostka ma prawo w uzasadnionych przypadkach stosować pewne uproszczenia w ewidencji księgowej, jednakże takie unormowania winny znaleźć się w stosownych regulacjach wewnętrznych.

Główna księgowa wyjaśniła, iż:

- „Konto 404, 405 – wyksięgowanie kosztów wynagrodzeń i pochodnych w związku z rozliczeniem dotacji dla wydziału spraw obywatelskich i cywilnych.
- Konto 406 (2015r) - zaksięgowanie dodatku mieszkaniowego zgodnie z decyzją.
- Konto 403 - opłata komornicza potrącona z bieżących wpłat od komorników zaksięgowana zgodnie z opisem przelewu bankowego.
- Konta 401, 402 - przeksięgowanie kosztów pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej, korekty podatku VAT naliczonego dotyczące przeksięgowanie podatku VAT do rozliczenia z Urzędem Skarbowym.

Powyższe zapisy księgowe wprowadzone są na podstawie dokumentu PK, służącego do dokonywania wewnętrznych księgowania.”

Audytorzy przyjmują powyższe wyjaśnienia. Operacje dotyczyły głównie przeksięgowania. Wskazane byłoby jednak, aby takie zagadnienie zamieścić w regulacjach wewnętrznych.

Rekomendacja

Doprecyzować w regulacjach wewnętrznych w zakresie rachunkowości jednostki sposób i przypadki stosowania uproszczeń w ewidencji księgowej.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.11. Zgodność sum dziennika z zestawieniami obrotów i sald

Norma prawna:

- art. 18 ust. 1 ustawy o rachunkowości

Analizie poddano zestawienia obrotów sald kont budżetu i UG zagregowane do 3 znaków symbolu konta na dzień 31.12.2015 r. względem zapisów analitycznych w dziennikach:

OBROTY W OKRESIE 01.01.2015 - 31.12.2015 - budżet i UG

OBROTY	WN	Ma
ANALITYKA	1.069.209.381,22	1.068.561.762,47
ZEST. OBR. SALD	1.069.209.381,22	1.068.561.762,47
SUMY OGÓLNE ZGODNE		
OBROTY WG KONT ZGODNE		

Nie stwierdzono niezgodności.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.12. Rozliczenia z dochodów i wydatków w roku 2015

Norma prawna:

- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie opisu konta 222 i 223.

W Gminie Miedźno prowadzony jest wspólny rachunek bankowy dla budżetu i Urzędu Gminy. Zatem ewidencja dochodów i wydatków prowadzona jest lustrzanie w obu dziennikach.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.13. Weryfikacja operacji na kontach zespołu „1” (13X) pod względem występowania operacji w dni wolne od pracy

Norma prawna:

- art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości

Kontroli poddano rozkład operacji kasowych pod względem dni tygodnia.

2015 r.

Dzień tygodnia	Ilość operacji na kontach 2015			
	konto 130	konto 133	konto 135	konto 139
Poniedziałek	592	893	17	5
Wtorek	622	840	19	6
Środa	430	888	10	11
Czwartek	679	886	17	3
Piątek	715	870	11	10
Sobota	25	12	0	0
Niedziela	7	0	0	0

Przypadki pozycji wyszczególnionych jako przypadające w dni wolne od pracy dotyczą przebiegowań oraz operacji faktycznie zrealizowanych w te dni.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.14. Test zapisów operacji o sumie 0,00 zł (Wn = 0,00 i Ma = 0,00)

Norma prawna:

- art. 23 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości

Audytorzy stwierdzili występowanie takich przypadków, jednakże wyłącznie na kontach pozabilansowych. Główna księgowa wyjaśniła, iż „Zapisy na kontach pozabilansowych powstały z księgowania poprzez „Automaty księgowania”, czyli z wykorzystaniem schematów księgowych. Zapisów tych z uwagi na dużą ilość nie analizuje się pozycja po pozycji.”

Audytorzy przyjmują powyższe wyjaśnienie.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.15. Test Benforda - dziennik

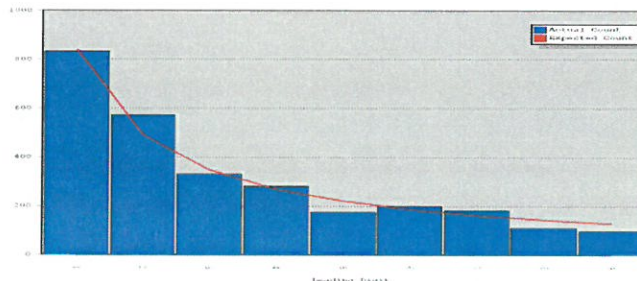
Sygnały:

- prawo Benforda

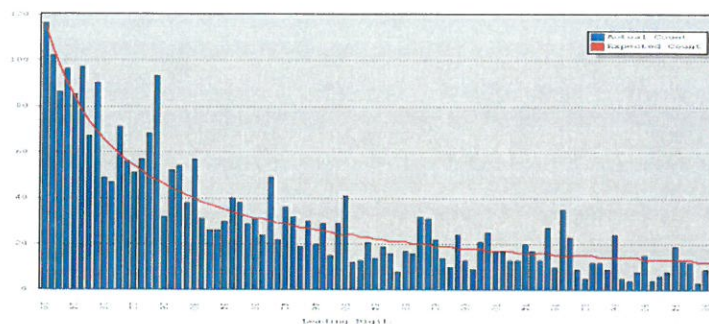
W teście tym dokonano analizy statystycznej częstości występowania określonych cyfr na pierwszym i na dwóch pierwszych miejscach wiodących - zgodność z rozkładem Benforda - strona Ma konta 130.

Rok 2015:

Cyfry wiodące	Liczba rzeczywista	Liczba oczekiwana	Test Z
1	835	840	0,168
2	572	491	3,996
3	332	348	0,914
4	281	270	0,654
5	177	221	3,039
6	201	187	1,044
7	182	162	1,601
8	111	143	2,679
9	98	128	2,639

Rozkład Benforda dla 2 cyfr znaczących:

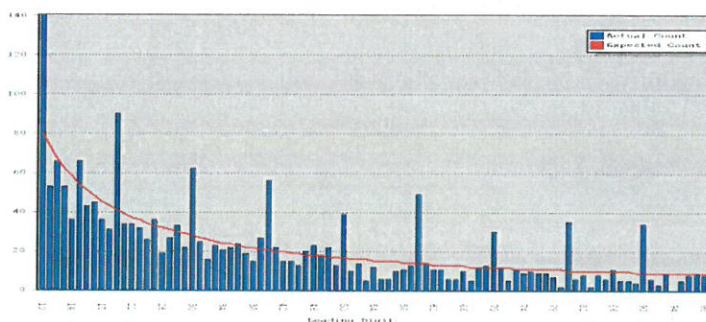

Do analizy wybrano pozycje o cyfrach wiodących „25”, „61”, „79”, „86”

- „25” – 93 pozycje, do potwierdzenia prawidłowości wylosowano 15,
- „61” – 31 pozycji, do potwierdzenia prawidłowości wylosowano 8,
- „79” – 35 pozycji, do potwierdzenia prawidłowości wylosowano 8,
- „86” – 24 pozycje, do potwierdzenia prawidłowości wylosowano 8.

Nie stwierdzono w badanej próbie rozbieżności pomiędzy zapisami księgowymi a dokumentami.

Dla pogłębienia analizy przeprowadzono test Benforda dla populacji różnic pomiędzy kwotami Ma konta 130 roku 2015 posortowanymi rosnąco dla 2 cyfr wiodących:

Analiza rozkładu różnic pomiędzy kwotami Ma nie wykazuje anomalii.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.16. Poprawność dokonywania zapisów ewidencyjnych na kontach 13X w stosunku do zapisów banku obsługującego

Norma prawna:

- załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - w zakresie opisu kont 13X.

Badaniu poddano prawidłowość zapisów na następujących kontach księgowych i im odpowiadających rachunkach bankowych.

Konto księgowe	Nr rach. bankowego
133-3	57825910142001000005500003
133-4	32825910142002260005500002
133-5	64825910142002260005500008
133-6	37825910142002260005500009
139	73825910142001000005500006

2015 r.

Stwierdzono występowanie niezgodności danych ewidencyjnych w stosunku do zapisów banku w przypadku:

– Konto 133-3 : rach nr 57825910142001000005500003

Zapisy ewidencji księgowej			Ewidencja bankowa			Rozliczenie		
Data księgi	Obroty Wn	Obroty Ma	Data bank	Obroty Wn bank	Obroty Ma Bank	Saldo WN -MA księgi	Saldo WN-MA bank	Różnica Sald
26.01.2015	2 787 468,72	2 787 221,35	26.01.2015	1 391 535,14	1 392 000,00	247,37	- 464,86	712,23
27.01.2015	0,00	0,00	27.01.2015	1 395 933,58	1 395 221,35	0,00	712,23	- 712,23
03.10.2015	1 137 343,69	1 138 000,00	03.10.2015	0,00	0,00	- 656,31	0,00	- 656,31
05.10.2015	0,00	0,00	05.10.2015	1 137 343,69	1 138 000,00	0,00	- 656,31	656,31

Rozliczenie różnic:

Miesiąc	Różnica Sald
01	0,00

Miesiąc	Różnica Sald
10	0,00

Różnice bilansują się w ciągu danego miesiąca.

– Konto 133-6 : rach nr 37825910142002260005500009

Zapisy ewidencji księgowej			Ewidencja bankowa			Rozliczenie		
Data księgi	Obroty Wn	Obroty Ma	Data bank	Obroty Wn bank	Obroty Ma Bank	Saldo WN -MA księgi	Saldo WN-MA bank	Różnica Sald
08.09.2015	60 229,28	0,00	08.09.2015	0,00	0,00	60 229,28	0,00	60 229,28
16.09.2015	0,00	0,00	16.09.2015	60 229,28	0,00	0,00	60 229,28	- 60 229,28

Rozliczenie różnic:

Miesiąc	Różnica Sald
09	0,00

Różnice bilansują się w ciągu danego miesiąca.

Główna księgowa wyjaśniła, iż różnice w powstały na skutek pomyłek przy wprowadzaniu operacji do systemu księgowego. Audytorzy nie obniżyli oceny w tym zakresie, gdyż niezgodności nie miały wpływu na wyniki finansowe jednostki, jednak proponują rekomendację:

Rekomendacja

Wzmocnienie mechanizmów kontrolnych poprzez bieżące weryfikowanie sumy obrotów i sald na rachunku bankowym z odpowiednimi zapisami w ewidencji księgowej, celem niedopuszczenia do występowania rozbieżności.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.17. Relative Size Factor test dla operacji na rachunkach bankowych

Sygnały:

- *Relative Size Factor (RSF) > 10*

Wszystkie analizy zapisów na rachunkach bankowych dokonano w oparciu o przekazane wydruki operacji bankowych dotyczących następujących rachunków bankowych:

- 14825910142001000005500001
- 32825910142002260005500002
- 37825910142002260005500009
- 57825910142001000005500003
- 64825910142002260005500008
- 73825910142001000005500006
- 84825910142001000005500002

W analizie *Relative Size Factor* porównano dla każdego kontrahenta (nr rach. bankowego) wartości maksymalne (powyżej 500,00 zł) do kolejnej pod względem wielkości. Wskaźnik RSF oznacza relację wartości maksymalnej dla danego kontrahenta względem kolejnej biorąc pod uwagę jej wartość.

Statystycznie większość operacji realizowanych z danym kontrahentem opiewa na kwoty tego samego rzędu wielkości. Przypadki, gdy występują operacje mocno „odstające” od średnich dla danego kontrahenta, wskazane jest objąć je nadzorem i weryfikacją.

W przypadku UG wystąpiły takie przypadki. Maksymalny wskaźnik RSF wyniósł 42,22. Analizie poddano następujące operacje:

Rsf	Data ks	Opis	Ma	Nr rach. bank. kontrach.
42,22	25.09.2015	Spl. raty kredytu um. nr 2012/313	40 000,00	29825910149002000000260008
10,73	21.10.2015	Zapłata za f-rę nr 57/10/2015	6 440,00	51103000190109850100630114
10,56	22.07.2015	zapłata - faktura nr DL-1009108	122 579,96	26105000861000002325851380
10,43	22.09.2015	Zapłata za f-rę nr 68/08/2015	208 620,55	21105011421000002317747802

Po analizie i weryfikacji audytorzy stwierdzają, iż mimo wysokich wskaźników RSF operacje te mają uzasadnienie i oparcie w dokumentacji źródłowej.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.18. Dublujące się płatności na rachunkach bankowych

Sygnały:

- *powtarzające się kwoty wypłacane na ten sam rachunek bankowy*

Stwierdzono dublujące się takie same kwoty wypłacane w 2015 r. na ten sam rachunek bankowy w odstępach 10 dni (kwoty testowane powyżej 500,00 zł). Do analizy wybrano 29 pozycji. Ustalono, iż wszystkie operacje o tych samych kwotach dotyczą różnych numerów faktur, decyzji bądź podmiotów.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.19. Przelewy na konta pracowników z rachunków bankowych

Sygnały:

- *występowanie wielokrotnych przelewów na rachunki pracowników*
- *podejrzane tytuły przekazywanych środków*

Analizie poddano przelewy dokonywane na konta pracowników w 2015 r. Dla celów badania porównano operacje wypłaty środków ze wszystkich wykorzystywanych przez UG rachunków bankowych.

Audytorzy zauważyli, iż w okresie od miesiąca stycznia do kwietnia 2015 r. kwoty przebrane na rachunki bankowe pracowników różnią się od kwot z programu płacowego. Główna księgowa wyjaśniła, iż w tym okresie „Kwoty z list wynagrodzeń i przelewy bankowe z opisem „wynagrodzenia” różnią się z powodu łączenia w jeden przelew bankowy kilku list np. lista wynagrodzeń, delegacji i ryczałtów za używanie do celów służbowych samochodów prywatnych.”

Pierwotnie audytorzy zidentyfikowali podczas analiz osoby, które na wyciągach bankowych widniały jako odbiorcy środków z tytułu wynagrodzeń, lecz nie występowały w dokumentacji płacowej. Po uwzględnieniu dostanej dodatkowej dokumentacji płacowej, którą pominięto pierwotnie, nie stwierdzono dokonywania wypłat z rachunków bankowych UG na rzecz pracowników z tytułu zatrudnienia w kwotach innych niż wynikających z systemu płacowego.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.20. Dokonywanie wydatków na rzecz kontrahentów posiadających nr rachunku bankowego zgodny z rachunkiem bankowym pracownika

Sygnały:

- *konflikt interesów*

Nie stwierdzono przypadków podejrzanych zbieżności numerów rachunków bankowych pracowników z innymi kontrahentami.

Wynik oceny: 😊 **pozytywny**

7.21. Testy słownikowe operacji na rachunkach bankowych

Sygnały:

- *występowanie w opisach operacji słów uznanych za „podejrzane”*

Na podstawie przeglądu opisu operacji na rachunkach bankowych oraz analizy odpowiadających im podmiotom stwierdzono pozycje, zawierające ciągi znakowe:

- 2015 r. – „alkoh”, „dofin”, „korekt”, „kredyt”, „omyłk”, „pomyłk”, „pozycz”, „pożycz”, „wsparc”, „zwrot”.

Pozycje te poddano szczegółowej weryfikacji. Ustalono, iż operacje w których zidentyfikowano ww. ciągi znakowe miały uzasadnienie merytoryczne.

Wynik oceny: 😊 **pozytywny**

7.22. Testy słownikowe operacji ujętych w dzienniku

Sygnały:

- *występowanie w opisach operacji słów uznanych za „podejrzane”*

Na podstawie przeglądu opisów operacji w ewidencji, analogicznie jak przy rachunkach bankowych, wybrano do analizy pozycje zawierające ciągi znakowe:

- 2015 r. - „alkoh”, „cater”, „dodatek”, „dofin”, „hotel”, „kart”, „kater”, „korekt”, „kredyt”, „popraw”, „pożycz”, „refund”,
mogące budzić wątpliwości, co do ich zasadności realizacji. Analiza szczegółów operacji oraz ich powiązań z odpowiednimi pozycjami wyciągów bankowych nie wykazała nieprawidłowych pozycji.

Wynik oceny: 😊 **pozytywny**

7.23. Relacje pomiędzy rachunkami bankowymi a rachunkiem ZFŚS

Sygnały:

- *niedozwolone wspomaganie się środkami ZFŚS*

Z analizy wynika, iż w okresie 2015 r. przepływy finansowe z rachunkiem ZFŚS nr 84156010810000904000052411 wykazywał rachunek podstawowy nr: 84825910142001000005500002. Brak jest niedozwolonych przepływów finansowych między nim oraz symptomów niewłaściwego wykorzystywania środków funduszu socjalnego dla finansowania

zadań gminy. Od świadczeń z ZFŚS (powyżej kwoty wolnej) potrącano i odprowadzano zaliczki na podatek.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.24. Prawne zaangażowanie wydatków budżetowych

Norma prawna:

Zaangażowanie w ewidencji księgowej ujęto w 2015 r. pod 247 datami. Daje to podstawę twierdzić, iż zaangażowanie jest ujmowane na bieżąco.

Ewidencja zaangażowania na koncie 998 nie była prowadzona całkowicie zgodnie z zasadami załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, albowiem z porównania sald zrealizowanych wydatków na poszczególne dni w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej z odpowiednimi kwotami zaangażowania wynika, iż w 2015 r. w 60 przypadkach kwota wydatków była wyższa niż zaewidencjonowane zaangażowanie.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.25. Plan wydatków budżetowych

Norma prawna:

- *załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - w zakresie opisu konta 980.*

W roku 2015 zmiany planu ujęto pod 30 datami:

– 02.01.2015	– 22.05.2015	– 28.08.2015	– 06.11.2015
– 24.02.2015	– 28.05.2015	– 04.09.2015	– 12.11.2015
– 27.02.2015	– 17.06.2015	– 11.09.2015	– 13.11.2015
– 09.03.2015	– 25.06.2015	– 25.09.2015	– 30.11.2015
– 24.03.2015	– 10.07.2015	– 30.09.2015	– 02.12.2015
– 07.04.2015	– 13.07.2015	– 15.10.2015	– 11.12.2015
– 29.04.2015	– 23.07.2015	– 22.10.2015	– 15.12.2015
– 06.05.2015	– 28.07.2015	– 23.10.2015	– 21.12.2015
– 13.05.2015	– 30.07.2015	– 28.10.2015	– 30.12.2015
– 19.05.2015	– 31.07.2015	– 02.11.2015	

Daje to podstawy sadzić, iż ewidencja prowadzona jest na bieżąco.

Audytorzy poddali weryfikacji losowo wybrane zmiany z dokumentacją źródłową:

– 2015 r. - 24.02.2015, 09.03.2015, 28.05.2015, 13.07.2015, 25.09.2015.

Z porównania z dokumentami źródłowymi (zarządzeniami Wójta Gminy) wynika, iż ewidencja planu finansowego w 2015 r. prowadzona była bieżąco i terminowo.

Wynik oceny: 😊 **pozytywny**

7.26. Prawidłowość dokonywania zmian planu finansowego względem zrealizowanych wydatków

Norma prawna:

- art. 44 ust. 3 pkt 3, art. 46, art. 52 ust. 1 pkt 2, art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych

Wystąpiła 1 nieprawidłowość dot. 2015 r., tj. zmniejszenia planu finansowego wydatków poniżej wartości dotychczas zrealizowanych wydatków.

Klasyfikacja	Data	Plan narast. przed zmianą	Zmiana	Plan narast. po zmianie	Wydatki narast. na dzień	Deficyt planu
754/75412/4300	28.10.2015	12 896,27	- 6 156,27	6 740,00	9 332,00	2 592,00

W przypadku dokonywania zmniejszeń planu finansowego należy dbać, aby zrealizowane wydatki w danej podziale klasyfikacji budżetowej posiadały nadal pełne nim pokrycie. Przypadek ten wskazuje, iż nie dochowano staranności przy analizie stanu wydatków w momencie dokonywania zmiany, co również uwidoczniło się w sprawozdaniu Rb-28s za okres od początku roku do dnia 31.10.2015 r. Wykazano w nim bowiem zrealizowane wydatki wyższe niż plan finansowy: plan 6.740,00 zł, wydatki 9.332,00 zł.

Rekomendacja

Uszczelnić mechanizm weryfikacji stanu wydatków (oraz również zaangażowania) przy każdorazowej zmianie (zmniejszeniu) kwot planu wydatków. Kwoty wydatków (i zaangażowania) winny nadal mieścić się w pomniejszych limitach planu finansowego.

Wynik oceny: 😊 **zastrzeżenia**

7.27. Prawidłowość dokonywania zmian planu finansowego względem zaangażowania

Norma prawna:

- art. 44 ust. 3 pkt 3, art. 46, art. 52 ust. 1 pkt 2, art. 261 ustawy o finansach publicznych

Wystąpiły nieprawidłowości, tj. zmniejszenia planu finansowego wydatków poniżej wartości dotychczas zaangażowanych wydatków.

Klasyfikacja	Data	Plan narast. przed zmianą	Zmiana	Plan narast. po zmianie	Zaangażowanie narast. na dzień	Deficyt planu
2015						
750/75011/4010	09.03.2015	34 500,00	- 17 400,00	17 100,00	34 500,00	17 400,00
750/75011/4110	09.03.2015	6 100,00	- 3 200,00	2 900,00	6 100,00	3 200,00
750/75011/4120	09.03.2015	2 670,00	- 788,00	1 882,00	2 670,00	788,00
750/75023/4100	10.07.2015	45 000,00	- 27 000,00	18 000,00	45 000,00	27 000,00
754/75412/4300	28.10.2015	12 896,27	- 6 156,27	6 740,00	9 332,00	2 592,00
900/90095/4360	11.12.2015	1 980,00	- 120,00	1 860,00	1 980,00	120,00

Ustalenia w zakresie pokrycia kwot zaangażowania wydatków przez zmniejszone limity planu finansowego są analogiczne jak powyżej. W przypadku dz. 754 rozdz. 75412 §4300 podobnie jak przy wydatkach, brak było pokrycia planem na dzień sprawozdawczy tj. 31.10.2015 r.: plan 6.740,00 zł, zaangażowanie 9.332,00 zł.

Główna księgowa wyjaśniła, iż „Zmiany zaangażowania nie zawsze dokonuje się przy zmianie planu, nie wszystkie wydatki są angażowane do wysokości planu.”

Wyjaśnienie potwierdza, iż mechanizmy kontrolne w tym zakresie są niedoskonałe i wymagają wzmocnienia.

Audytorzy nie wydają rekomendacji, gdyż jej treść jest już zawarta w pkt 7.26 sprawozdania.

Wynik oceny: 😊 **zastrzeżenia**

7.28. Analiza sald planu finansowego, wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

Sygnały:

Nie wystąpiły przypadki ujemnych sald planu, wydatków i zaangażowania na poszczególne dni w danej podziałce klasyfikacji budżetowej wydatków.

Wynik oceny: 😊 **pozytywny**

7.29. Zgodność dokonywania wydatków z planem finansowym

Norma prawna:

- art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych
- art. 11 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

W wyniku zestawienia kwot wydatków na dany dzień z planem finansowym stwierdzono przypadki w 2015 r., w których wg zapisów księgowych przekroczono plan finansowy.

Lp	Klasyfikacja	Data	Wydatki w dniu	Wydatki narastająco	Plan narastająco	Przekroczenie dnia
2015						
1	010/01030/2850	02.10.2015	2 518,72	4 481,77	4 000,00	481,77
2	750/75011/4210	20.11.2015	415,00	415,00	0,00	415,00
3	750/75075/4300	30.12.2015	2 000,00	40 807,32	39 500,00	1 307,32
4	751/75108/4110	29.10.2015	965,30	965,30	900,00	65,30
5	751/75108/4120	29.10.2015	105,28	105,28	65,00	40,28
6	751/75108/4170	29.10.2015	1 739,25	6 955,00	6 800,00	155,00
7	751/75108/4210	29.10.2015	3 644,24	3 644,24	2 250,00	1 394,24
8	751/75108/4410	07.10.2015	19,70	19,70	0,00	19,70
9	751/75108/4410	05.11.2015	50,15	166,80	150,00	16,80
10	754/75412/4260	22.07.2015	603,99	1 199,76	700,00	499,76
11	852/85213/2910	13.10.2015	856,98	856,98	0,00	856,98

Dokonywanie wydatków w limitach planów jest podstawowym obowiązkiem i zasadą gospodarki finansowej w jednostce. Naruszanie tych norm jest istotną słabością mechanizmów kontrolnych w jednostce.

Rekomendacja

Wdrożenie systemu monitoringu, aby każdorazowo przy dokonywaniu wydatków następowała weryfikacja aktualnego stanu ich realizacji w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

Wynik oceny: 😊 **zastrzeżenia**

7.30. Zgodność zaangażowania z planem finansowym

Norma prawna:

- w art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych.
- art. 15 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

W wyniku zestawienia kwot zaangażowania na dany dzień z planem finansowym stwierdzono przypadki dni w 2015 r., w których wg zapisów księgowych przekroczono plan finansowy.

Lp	Klasyfikacja	Data	Wydatki w dniu	Zaangażowanie narastająco	Plan narastająco	Przekroczenie dnia
2015						
1	010/01030/2850	30.09.2015	2 518,72	4 481,77	4 000,00	481,77
2	600/60014/6050	02.03.2015	1 200,00	1 200,00	0,00	1 200,00
3	750/75011/4210	16.11.2015	415,00	415,00	0,00	415,00
4	750/75023/4300	29.06.2015	122 579,96	353 609,52	343 706,62	9 902,90
5	750/75023/4300	10.08.2015	14 918,95	360 013,82	357 350,54	2 663,28
6	750/75023/4300	12.08.2015	19,28	360 033,10	357 350,54	19,28
7	750/75023/4300	13.08.2015	273,68	360 306,78	357 350,54	273,68
8	750/75023/4300	20.08.2015	297,36	360 604,14	357 350,54	297,36
9	750/75023/4300	07.09.2015	2 052,95	359 686,39	357 350,54	2 052,95
10	750/75023/4300	08.09.2015	400,00	360 086,39	357 350,54	400,00
11	750/75023/4300	10.09.2015	179,58	360 265,97	357 350,54	179,58
12	750/75023/4300	14.09.2015	273,68	360 539,65	357 350,54	273,68
13	750/75023/4300	29.09.2015	1 539,96	362 079,61	357 350,54	1 539,96
14	750/75023/6059	18.08.2015	19 939,82	19 939,82	0,00	19 939,82
15	750/75075/4300	28.12.2015	2 000,00	40 807,32	39 500,00	1 307,32
16	751/75107/4210	22.05.2015	2 371,44	5 964,50	5 630,00	334,50
17	751/75108/4110	26.10.2015	965,30	965,30	900,00	65,30
18	751/75108/4120	26.10.2015	105,28	105,28	65,00	40,28
19	751/75108/4170	26.10.2015	6 955,00	6 955,00	6 800,00	155,00
20	751/75108/4210	27.10.2015	2 000,00	3 644,24	2 250,00	1 394,24
21	751/75108/4410	07.10.2015	19,70	19,70	0,00	19,70
22	751/75108/4410	31.10.2015	50,15	166,80	150,00	16,80
23	751/75110/4110	07.09.2015	872,96	872,96	0,00	872,96
24	751/75110/4120	07.09.2015	93,52	93,52	0,00	93,52
25	751/75110/4170	07.09.2015	5 655,00	5 655,00	4 197,00	1 458,00
26	754/75412/4260	08.07.2015	603,99	1 199,76	700,00	499,76
27	801/80104/4330	03.07.2015	4 168,32	10 369,50	6 516,62	3 852,88
28	852/85213/2910	13.10.2015	856,98	856,98	0,00	856,98
29	900/90002/4300	14.12.2015	46 559,45	687 009,58	643 900,00	43 109,58
30	900/90095/6060	30.06.2015	4 717,05	4 717,05	0,00	4 717,05
31	921/92195/6060	26.03.2015	3 800,00	3 800,00	0,00	3 800,00

Analogicznie jak przy dokonywaniu wydatków jednostkę obowiązuje zasada prawidłowej gospodarki finansowej polegająca na zaciąganiu zobowiązań jedynie w limitach planu finansowego. W przypadku prawidłowo prowadzonego zaangażowania można twierdzić, iż jest wyznacznikiem zaciąganych zobowiązań.

Rekomendacja

Wzmocnienie systemu monitoringu, aby każdorazowo przy dokonywaniu zapisów ewidencyjnych w zakresie zaangażowania następowała weryfikacja aktualnego stanu realizacji planu finansowego w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej wydatków.

Wynik oceny: 😊 **zastrzeżenia**

7.31. Terminowość odprowadzania odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Norma prawna:

Z analizy danych wynika, iż odpis na ZFŚS w 2015 r. był planowany w niższych kwotach niż wykazywały wyliczenia i stąd w poniższym zestawieniu widnieją różnice.

ZFŚS W OKRESIE		01.01. - 31.05.2015		

KLASYFIKACJA	PLAN	75% PLANU	WYDATKI	RÓŻNICA
750/75023/4440	38.500,00	28.875,00	28.875,00	0,00
**OGÓŁEM **	38.500,00	28.875,00	28.875,00	0,00

ZFŚS W OKRESIE		01.01. - 30.09.2015	

KLASYFIKACJA	PLAN	WYDATKI	RÓŻNICA
750/75023/4440	38.500,00	34.458,80	4.041,20
**OGÓŁEM **	38.500,00	34.458,80	4.041,20

ZFŚS W OKRESIE		01.01.-31.12.2015	

KLASYFIKACJA	PLAN	WYDATKI	RÓŻNICA
750/75023/4440	40.005,02	40.005,02	0,00
**OGÓŁEM **	40.005,02	40.005,02	0,00

Główna księgowa wyjaśniła, iż „Pierwotny plan odpisu na ZFŚS za 2015r wynosił 38 500,00 zł, po przeliczeniu wskaźnika wykonania zatrudniania w przeliczeniu na pełne etaty za cały rok okazało się, iż jest on większy od planowanego więc korekta odpisu przewyższała plan. Należało zwiększyć plan do 40 005,02 zł.”

Wynik oceny: 😊 **pozytywny**

7.32. Zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdaniami Rb-27S z realizacji planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.03., 30.06., 30.09., 31.12.2015 r. w zakresie dochodów wykonanych.

Norma prawna:

- §9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej
- art. 18 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Audytorzy nie stwierdzili niezgodności pomiędzy danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych a sprawozdaniami.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

7.33. Zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdaniami Rb-28S z realizacji planu wydatków za okres od początku roku do dnia 31.01., 28.02., 31.03., 30.04., 31.05., 30.06., 31.07., 31.08., 30.09., 31.10., 30.11., 31.12.2015 r. w zakresie planu, zaangażowania oraz wydatków wykonanych.

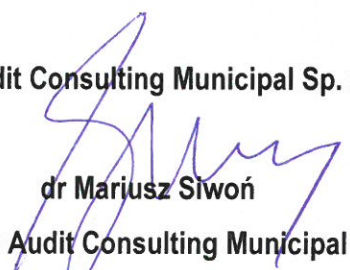
Norma prawna:

- §9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej
- art. 18 pkt 2 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Audytorzy stwierdzili zgodność danych ewidencyjnych ze sprawozdaniami.

Wynik oceny: 😊 pozytywny

Za Audit Consulting Municipal Sp. z o.o.

dr Mariusz Siwoń

Prezes Audit Consulting Municipal Sp. z o.o.

Audytor wewnętrzny CGAP, CFE